

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»**

КАФЕДРА МІЖНАРОДНОГО ТА ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРАВА

МІЖНАРОДНИЙ КРУГЛИЙ СТІЛ

**«ВСТУП УКРАЇНИ, РЕСПУБЛІКИ МОЛДОВА ТА ГРУЗІЇ ДО
ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ:
СУЧАСНІ ВИКЛИКИ»**

**Збірник матеріалів Міжнародного круглого столу
(м. Одеса, 5 березня 2024)**

2024

УДК 341.174 (477+478+479.22)(049.2)

Друкується за наказом виконуючого обов'язки ректора Національного університету «Одеська юридична академія» М. Р. Аракеляна (наказ № 503-44 від 04 березня 2024 року).

Відповідальний редактор – президент Національного університету «Одеська юридична академія», академік НАПрН України, академік НАПН України, доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України **Ківалов С. В.**

Заступник відповідального редактора – проректор з наукової роботи Національного університету «Одеська юридична академія», доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України **Аракелян М.Р.**

Укладачі:

Бехруз Хашматулла Набієвич – завідувач кафедри міжнародного та європейського права НУ «ОЮА», доктор юридичних наук, професор.

Фасій Богдан Володимирович – декан факультету судового та міжнародного права НУ «ОЮА», кандидат юридичних наук, доцент.

Дронов Владислав Юрійович – доцент кафедри міжнародного та європейського права НУ «ОЮА», кандидат юридичних наук.

Гриб Анна Миколаївна – доцентка кафедри міжнародного та європейського права НУ «ОЮА», кандидатка юридичних наук.

Жакун Маргарита Юріївна – аспірантка кафедри міжнародного та європейського права НУ «ОЮА».

Матеріали видано в авторській редакції. Повну відповідальність за достовірність та якість поданого матеріалу несуть учасники конференції.

Адреса редколегії:

Національний університет «Одеська юридична академія», кафедра міжнародного та європейського права, місто Одеса, 65009, Фонтанська дорога, 23.

Тел. +38 (048) 719 86 85

Вступ України, Республіки Молдова та Грузії до Європейського Союзу: сучасні виклики. *Міжнародний круглий стіл. 05 березня 2024 року, м. Одеса: збірник матеріалів конференції. Одеса. 2023. 130 с.*

© НУ «Одеська юридична академія»

Джевага-Третьякова Світлана

Нове законодавство ЄС щодо боротьби з відмиванням коштів: виклики та перспективи.....110

Бурдюжа Олександр

Місце інституту «гуманітарна допомога» в структурі міжнародного права.....114

Бондарюк Ольга

Законодавче регулювання проблематики з викрадення дітей в країнах Європейського Союзу.....119

Іванець Микита

Проблемні питання гармонізації національного правового регулювання інвестиційної діяльності в сфері міжнародних стандартів.....124

Кухоцька Аліна

До питання реалізації положень розумних строків досудового розслідування в межах євроінтеграції.....127

ІВАНЕЦЬ МИКИТА

*аспірант кафедри цивільного права
Київського Національного Університету імені Тараса Шевченка*

**ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ГАРМОНІЗАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОГО
ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В СФЕРІ
МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ**

Розбіжності у визначенні термінів та концепцій є однією з основних проблем гармонізації національного правового регулювання інвестиційної діяльності з міжнародними стандартами. Розбіжності виникають внаслідок різниці у лінгвістичних та культурних контекстах. Однакові терміни можуть мати різні тлумачення в різних правових системах, що ускладнює процес взаєморозуміння та впровадження міжнародних стандартів.

Наприклад, ЗУ «Про інвестиційну діяльність» містить таке тлумачення терміну «інвестиції»: «Інвестиціями є всі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, в результаті якої створюється прибуток (доход) та/або досягається соціальний та екологічний ефект» [4]. В той же час в законодавстві США термін може визначатися широко, включаючи як прямі, так і портфельні інвестиції: «Термін "інвестиції" означає цінні папери, нерухомість, товарні інтереси, фізичні товари, фінансові контракти та грошові кошти та їх еквіваленти, призначені для інвестиційних цілей...Термін також охоплює фінансові контракти, укладені з метою інвестування, і суми, що підлягають сплаті відповідно до угоди з потенційним кваліфікованим покупцем. Також включаються грошові кошти та їх еквіваленти, включаючи банківські депозити та страхові поліси, зберігані для інвестиційних цілей» [2].

Що ж до захисту прав інвесторів, для порівняння візьмемо ЄС. ЗУ «Про інвестиційну діяльність» надає загальні гарантії захисту прав інвесторів, включаючи право на отримання інформації, право на справедливе та рівне ставлення, а також право на відшкодування збитків, тобто загальновизнані права [4]. Директива MiFID встановлює більш детальні та жорсткі вимоги щодо захисту прав інвесторів. Ця директива зобов'язує інвестиційні фірми діяти в найкращих інтересах своїх клієнтів та визначає правила поведінки для запобігання конфліктам інтересів. Крім того, MiFID встановлює процедури надання інвестиційних консультацій та рекомендацій [3]. Ця директива забезпечує вищий рівень захисту прав інвесторів порівняно з Законом, оскільки є

більш детальним нормативно-правовою актом, що встановлює чіткі правила поведінки для учасників фінансового ринку.

ЗУ «Про режим іноземного інвестування» гарантує паритетні умови для як іноземних, так і місцевих інвесторів, враховуючи їхні права та інтереси. Воно передбачає можливість отримання податкових пільг як для іноземних, так і для місцевих інвесторів з метою стимулювання інвестиційної активності. Крім того, законодавство забезпечує ефективний захист інвестицій від експропріації та інших неправомірних дій з боку держави або інших суб'єктів [5]. У цілому, це сприяє формуванню сприятливого інвестиційного клімату в Україні, але перевага віддається іноземним інвесторам, замість місцевих. Так само законодавча база та державна політика Сінгапуру загалом сприятливі для іноземних інвесторів. Іноземні інвестори не зобов'язані створювати спільні підприємства чи передавати контроль над управлінням місцевим інтересам, і на місцевих та іноземних інвесторів поширюються однакові основні закони [1].

Конфлікти між законодавством різних країн у сфері інвестиційної діяльності виникають через різницю в правових системах, політичних та економічних інтересах держав та підходів до регулювання інвестиційного клімату. Різниця в правових традиціях та системах є одним з ключових чинників конфліктів. Національне законодавство кожної країни визначається її історичними, культурними та політичними особливостями, що може призводити до неузгодженості з іншими системами та суперечностей у випадках перетину міжнародних меж. Наявність міжнародних угод та договорів також може викликати конфлікти. Порушення або розбіжності у тлумаченні таких угод можуть призвести до спорів між країнами. Для подолання цих конфліктів необхідно активне співробітництво між державами, врахування інтересів всіх зацікавлених сторін та розробка механізмів врегулювання спорів на міжнародному рівні. Для цього і існують міжнародні організації. Однією з головних задач є моніторинг дотримання вимог, зазначених у міжнародному акті, які впровадила організація.

Перспективи подолання проблем гармонізації національного правового регулювання інвестиційної діяльності з міжнародними стандартами полягають у впровадженні комплексних стратегій та механізмів співробітництва між різними сторонами, що дозволяють досягти взаємопорозуміння та збільшити ступінь узгодженості між правовими системами.

Перш за все, більше впровадження культури та нормативно-правових актів міжнародних організаційних структур, таких як МВФ, Світовий банк та ЮНІДО, може сприяти створенню єдиного міжнародного регуляторного фреймворку для інвестиційної діяльності. Ці організації можуть сприяти розробці стандартів, рекомендацій та моделей законодавства, які враховують інтереси саме України.

Вдосконалення механізмів взаємодії міжнародних та національних органів є ще однією перспективою. Залучення урядових та недержавних суб'єктів, таких як бізнес-асоціації та громадські організації, до діалогу та спільної роботи може сприяти розробці та впровадженню гармонізованих підходів.

Крім того, розвиток міжнародних договірних механізмів є ключовою перспективою. Укладення міжнародних угод та договорів, спрямованих на забезпечення взаємного захисту інвесторів та створення сприятливих умов для інвестиційної діяльності, може зменшити ризики та створити прозоре та стабільне інвестиційне середовище.

Отже, вирішення проблем гармонізації вимагає комплексного підходу, що базується на співпраці та взаємодії між різними зацікавленими сторонами на міжнародному та національному рівнях. За наявності політичної волі та досвіду співробітництва можливо забезпечити досягнення гармонізації та узгодженості у правовому регулюванні інвестиційної діяльності.

Література

1. 2023 Investment Climate Statements: Singapore. U.S. Department of State Official Website. URL: <https://www.state.gov/reports/2023-investment-climate-statements/singapore/>
2. Investment Company Act of 1940. URL: <https://www.govinfo.gov/content/pkg/COMPS-1879/pdf/COMPS-1879.pdf>
3. Директива Європейського Парламенту і Ради ЄС про ринки фінансових інструментів та про внесення змін до Директиви 2002/92/ЄС та Директиви 2011/61/ЄС від 15.05.2014 № 2014/65/ЄС. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_041-14#Text
4. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 № 1560-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>
5. Про режим іноземного інвестування: Закон України від 19.03.1996 № 93/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93/96-%D0%B2%D1%80#Text>